

หลักสูตรการทำของที่ระลึกตะขอช้าง จำนวน ๑๕ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษาอนุรักษณ์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าตูม

ความเป็นมา

บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ เป็นชุมชนกวยที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน บรรพบุรุษเชื่อกันว่าอพยพมาจากเมืองอัตปือแสนแป แคว้นจำปาศักดิ์ ลาวใต้ พาโขลงช้างมาตามแม่น้ำโขง แม่น้ำมูล จนมาถึงวังทะเลที่แม่น้ำมูลและแม่น้ำชี ไหลมาบรรจบกันพอดี ที่นี้มีความอุดมสมบูรณ์มากพอที่จะเลี้ยงช้างและคนได้ จึงได้ตั้งหมู่บ้านขึ้นที่นี่ ช้างกับชาวกวย ถือเป็นสายสัมพันธ์ที่แยกกันไม่ออก พิธีกรรมเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเชื่อ ความศรัทธาในศาสนา ล้วนผูกพันร่วมกันมาไม่เสื่อมคลาย และชาวบ้านตากกลางได้มีความเชื่อเกี่ยวกับ คชกุศ หรือ ตะขอช้าง เป็นของ ศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือกันในกลุ่มผู้ศึกษาพระเวทย์ที่รู้ลึกรู้จริงว่า เป็นของมงคล ที่หาได้ยากยิ่งและ มีอานุภาพสูงหลายประการคือ เป็นของ โภคทรัพย์ จากการเป็น ของอ หมายถึงการเกี่ยวการเหนี่ยวรั้งไว้ อีกประการค้ำว่าขอกี้คือได้ เป็นความมงคลหากนำมาไว้ที่บ้านยังเป็นของคุณอาภรรพด้วยเชื่อว่า มีอานุภาพ บังคับทุกสิ่งให้เป็นไปในทางดี ไม่ก่อกำเริบเดือดร้อน หากผู้มีวิद्याคุณอื่นจะมาลองวิชา ก็มักแพภัยตัวเองไป เพราะอำนาจ เหล็ก คชกุศ สะกดอาคมไว้มิให้แสดงฤทธิ์ในันเอง รวมถึงดีในทางควบคุมคนให้อยู่ในอำนาจด้วย คชกุศขอช้างถือเป็นเครื่องรางมงคล ๑ ใน ๘ สิ่งมงคลของศาสนาพราหมณ์ เพราะคชกุศเป็นเทพศาสตราชนิดหนึ่งของพระพิฆเนศวร ในตำราเก่าแก่ได้กล่าวไว้ว่า คชกุศ นั้นใช้ในการควบคุมตัวกิเลสให้อยู่ในที่ตั้ง เป็นศาสตราวุธประจำตัวพระพิฆเนศวรที่สามารถทำลายอุปสรรคปัญหาทุกสิ่งทุกอย่างให้พ้นทาง ในตำราเรื่องป่าหิมพานต์เล่าว่า สมัยครั้งแต่ก่อนนั้นภายในป่าหิมพานต์ ได้มีช้างมีฤทธิ์เดชมาก ชื่อเอกทันต์ ได้สร้างความเกะกะ ละลานให้กับเหล่ามนุษย์ เทวดา พระอิศวร จึงมีรับสั่งให้ พระนารายณ์ลงไป กราบ พระนารายณ์ตามหาช้างเอกทันต์จนพบ จึงให้บ่วงบาศคล้องช้างเอกทันต์เอาไว้ แต่เกิดปัญหาเพราะบริเซรที่จับช้างเอกทันต์เป็นห่วงกว้างไม่สามารถหาต้นไม้ผูกช้างได้ จึงปักตรีศูลงไปในดินและเสกให้ตรีศูลกลายเป็นต้นมะตูมยักษ์ แล้วผูกช้างเอกทันต์กับต้นมะตูมใหญ่ นั้น จนคลายความพยศ แล้วได้หักกิ่งต้นมะตูมเสกเป็น คชกุศ บังคับนำช้างเอกทันต์เข้าพบพระอิศวร ต่อมาได้ทรงมอบ คชกุศอันนั้นให้กับพระพิฆเนศวรให้เป็นอาวุธประจำกาย

กศน.อำเภอท่าตูม ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง จึงดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชน อำเภอท่าตูม ในเรื่องของหลักสูตรของที่ระลึกตะขอช้าง เพื่อพัฒนาประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้ได้รับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สร้างรายได้เสริมประกอบอาชีพใหม่ พัฒนาตนเองและครอบครัว ชุมชน เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ ต่อยอดอาชีพเดิม จึงได้มีการดำเนินการจัดทำหลักสูตรขึ้น

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการศึกษาอาชีพ มีงานทำ และเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้จริงอย่างมีคุณภาพและสามารถนำไปต่อยอดทางธุรกิจได้
๒. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพเพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน
๓. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ หรือ สร้างรายได้ให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
๒. เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องการทำตะขอช้าง
๓. เพื่อนำตะขอช้างไปจำหน่ายให้เกิดรายได้แก่ครอบครัว สามารถนำไปต่อยอดทางธุรกิจได้

ระยะเวลา

จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๔ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๑๑ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่องที่ ๑	ความปลอดภัยในการทำงาน	จำนวน	๑	ชั่วโมง.
เรื่องที่ ๒	การเลือกวัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์	จำนวน	๑	ชั่วโมง
เรื่องที่ ๓	ขั้นตอนการทำงานที่ระลึกรจากตะขอข้าง	จำนวน	๑๑	ชั่วโมง
	๕.๑ นำเหล็กสี่เหลี่ยมตันตัดขนาด ๑X๑ นิ้วตัดให้ได้ความยาว ๙๕ มิลลิเมตร			
	๕.๒ ตะไบเหล็กสี่เหลี่ยมด้าน ๑- ๒ ให้ผิวเรียบและได้ฉาก			
	๕.๓ ร่างแบบชิ้นงานตามที่กำหนด			
	๕.๔ เลื่อยชิ้นงานตามแบบร่าง			
	๕.๕ นำหัวตะขอข้างเข้ากับด้ามตะขอข้าง			
	๕.๖ เจาะรูหัวตะขอเพื่อตะไบตกแต่งใส่ด้าม			
	๕.๗ ตะไบโค้งตามแบบชิ้นงาน และตะไบรูตะขอข้างให้เป็นวงกลม ขนาด ๑๒ มิลลิเมตรเพื่อใส่ด้าม			
	๕.๘ ชิ้นงานเสร็จตกแต่งให้สวยงาม			
	๕.๙ นำหัวตะขอข้างติดเข้ากับด้ามตะขอ			
เรื่องที่ ๔	การทำบัญชีครัวเรือน	จำนวน	๑	ชั่วโมง
	๖.๑ .ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน			
	๖.๒ ประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน			
	๖.๓ หลักการทำบัญชีครัวเรือน			
เรื่องที่ ๕	การจัดการและการตลาด	จำนวน	๑	ชั่วโมง
	๗.๑ การคำนวณวัสดุที่ใช้			
	๗.๒ การหาแหล่งวัสดุ และราคา			
	๗.๓ การคิดค่าแรงงาน			

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- จัดทำกิจกรรมสำรวจ และวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพและความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
- จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกเลือกประกอบอาชีพ
- ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
  - เรียนรู้จากวิทยากร
  - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
  - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
  - เรียนรู้จากภูมิปัญญา ทฤษฎีและปฏิบัติ
  - เรียนรู้จากกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การจัดการผลิตและการจัดการตลาด
- จัดทำโครงการประกอบอาชีพ การเขียนโครงการ เสนอ อนุมัติโครงการ
- การนิเทศติดตามประเมินโครงการของผู้เรียนและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนการสอน

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ, เอกสาร ใบความรู้
๒. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
๓. สื่อบุคคล / ภูมิปัญญา
๔. สื่อแหล่งเรียนรู้ / สถานประกอบการ
๕. สื่ออินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. รู้จักวิธีและความรู้พื้นฐานในการผลิตตะขอช้าง
๒. อนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. สามารถนำของชำร่วยจากตะขอช้างไปจำหน่ายให้เกิดรายได้แก่ครอบครัว สามารถนำไปต่อยอดทางธุรกิจได้

รายละเอียดโครงสร้าง หลักสูตรการทำของที่ระลึกตะขอช้าง จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ความปลอดภัยในการทำงาน	๑. อธิบายความหมายของความปลอดภัยได้ถูกต้อง ๒. บอกสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ถูกต้อง ๓. บอกวิธีการป้องกันอุบัติเหตุได้ถูกต้อง ๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข	๑. ความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน ๒. สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงาน ๓. วิธีป้องกันอุบัติเหตุที่ถูกต้อง ๔. การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข	๑. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน เช่น หนังสือ เอกสาร CD บุคคล ภูมิปัญญา อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ๒. บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงาน ๓. บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุที่ถูกต้อง ๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	๑	-
๒ การเลือกวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์.	๑.สามารถบอกวัสดุอุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากตะขอช้างได้	๑.วัสดุอุปกรณ์ในการทำตะขอช้างประกอบด้วย ๑. เหล็ก ๒. ลวดเชื่อม ๓. ไบเจีย ๔. กระดาษทราย ๕. ไม้ที่เป็นเกลียว สวยงาม ๖. แลคเกอร์	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากการทำตะขอช้าง ๒. บอกวัสดุ/อุปกรณ์ในการทำ ของที่ระลึกจากการทำตะขอช้าง ๓. จัดบันทึกผลการเรียนรู้	๑	-

รายละเอียดโครงสร้าง หลักสูตรการทำของที่ระลึกตะขอช้าง จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. ขั้นตอนการทำของที่ระลึกจากตะขอช้าง	๑ สามารถบอกขั้นตอนและวิธีการในการทำของที่ระลึกจากตะขอช้างได้	<p>ขั้นตอนและวิธีการทำตะขอช้าง</p> <p>๑ นำเหล็กสี่เหลี่ยมต้นตัดขนาด ๑X๑ นิ้ว ตัดให้ได้ความยาว ๙๕ มิลลิเมตร</p> <p>๒ ตะไบเหล็กสี่เหลี่ยมด้าน ๑- ๒ ให้ผิวเรียบและได้ฉาก</p> <p>๓ ร่างแบบชิ้นงานตามที่กำหนด</p> <p>๔ เลื่อยชิ้นงานตามแบบร่าง</p> <p>๕ นำหัวตะขอช้างเข้ากับด้ามตะขอช้าง</p> <p>๖ เจาะรูหัวตะขอเพื่อตะไบตกแต่งใส่ด้าม</p> <p>๗ ตะไบโค้งตามแบบชิ้นงาน และตะไบรูตะขอช้างให้เป็นวงกลม ขนาด ๑๒ มิลลิเมตรเพื่อใส่ด้าม</p> <p>๘ ชิ้นงานเสร็จตกแต่งให้สวยงาม</p> <p>๙ นำหัวตะขอช้างติดเข้ากับด้ามตะขอ</p>	<p>วิทยากรสาธิตขั้นตอนการทำของที่ระลึกจากตะขอช้างตามหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>๑. การนำเหล็กสี่เหลี่ยมต้นตัดขนาด ๑X๑ นิ้วตัดให้ได้ความยาว ๙๕ มิลลิเมตร</p> <p>๒. การตะไบเหล็กสี่เหลี่ยมด้าน ๑- ๒ ให้ผิวเรียบและได้ฉาก</p> <p>๓. การร่างแบบชิ้นงานตามที่กำหนด</p> <p>๔. การเลื่อยชิ้นงานตามแบบร่าง</p> <p>๕. การนำหัวตะขอช้างเข้ากับด้ามตะขอช้าง</p> <p>๖. การเจาะรูหัวตะขอเพื่อตะไบตกแต่งใส่ด้าม</p> <p>๗. การตะไบโค้งตามแบบชิ้นงาน และตะไบรูตะขอช้างให้เป็นวงกลม ขนาด ๑๒ มิลลิเมตรเพื่อใส่ด้าม</p> <p>๘. การชิ้นงานเสร็จตกแต่งให้สวยงาม</p> <p>๙. การนำหัวตะขอช้างติดเข้ากับด้ามตะขอ</p>	-	๑๑
๔.การทำบัญชีครัวเรือน	๑.สามารถจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายได้	<p>๑. ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน</p> <p>๒. ประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน</p> <p>๓. หลักการทำบัญชีครัวเรือน</p>	<p>วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการทำบัญชีครัวเรือน ในหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>๑. ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน</p> <p>๒. ประโยชน์ของการทำบัญชีครัวเรือน</p> <p>๓. หลักการทำบัญชีครัวเรือน</p> <p>๔. จุดบันทึกผลการเรียนรู้</p>	๑	-

รายละเอียดโครงสร้าง หลักสูตรการทำของที่ระลึกตะขอช้าง จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๕. การจัดการและการตลาด	๑.สามารถคำนวณวัสดุ แห่่งวัสดุ และราคาการคิดค่าแรงงานได้	๑. การจัดการและการตลาด ๒. การคำนวณวัสดุที่ใช้ ๓. การหาแหล่งวัสดุ และราคา ๔. การคิดค่าแรงงาน	วิทยากรการบรรยายให้ความรู้เรื่อง ๑.การคำนวณวัสดุที่ใช้ ๒.การหาแหล่งวัสดุ และราคา ๓.การคิดค่าแรงงาน	๑	-
รวม				๔	๑๑

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร

( )

วิทยากรผู้สอน

ลงชื่อ

(นางรุ่งนภา ชูเชิด)

ครูอาสาสมัครฯ

ผู้ตรวจหลักสูตร

ลงชื่อ

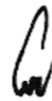

(นายณรงค์ศักดิ์ นามวิชา)

ครู กศน.ตำบล

ผู้เห็นชอบหลักสูตร

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางพรรณี ชุบขุนทด)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาณอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าตูม